

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica ishaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrtletja 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVII.

V Ljubljani 4. rožnika 1874.

List 23.

Koledar za naslednji teden.

Mesec rožnik. Junij.

7. Nedelja II. po bink. Evangelij: „Od velike večerje“. (Luk. 14.) — Zvelič. Marija karmeličanka, rojena v Parizu 1. sveč. 1566. Njeno kerstno ime je bilo Barbara. Pobožna mati jo je bila od Boga sprosila in obljubila, jo do 7. leta v belo oblačiti na čast Marije Devici. Barbika je 7 lét stara in mati spremeni obleko, belo obleko pa podari ubogi deklici. V 11. letu jo dajo v poduk teti, nuni v samostanu, kjer se je bila navadila z vso pobožnostjo Bogu služiti. V 14. l. jo starši domu vzamejo. Barbika se je tudi doma držala vsega reda, ki se ga je bila v samostanu privadila. S svojim duhom je bivala v samostanu, ter močno mater prosila, naj jo pusti v samostan. Zato jo je mati hudo pestila. V 17. letu jo snubi pobožni mladenec Peter Akari, ki je imel že imenitno službo, in devica se vdá volji svojih staršev, ter ga vzame. Mlada gospá je dela vsela po volji svoje taše, za vsako reč jo je prašala; bil je ljubi mir v hiši. Moža je ljubila in spoštovala, z njegovo svoje-glavnostjo in sitnostjo je voljno poterpljenje imela. Sam je prijatlom v šali rekel: „Pravijo, da bo moja žena svetnica, zagotovim vas pa, da ji tudi jaz k temu pomagam; ob njenem posvečevanju bojo gotovo tudi od mene govorili, da jo v poterpežljivosti vadam.“ Vse otroke, tri sinove in tri hčere, je v strahu Božjem izrejevala. Dala ji je hišni red, in tega reda so se mógli deržati. Ob določeni uri so vstajali, zjutranjo molitev opravljali, k sv. maši hodili, se pridno učili in delali, pred jedjo in po jedi molili, zvečer vest spraševali in večerno molitev opravljali, ob večih praznikih ss. zakramente prejemali. Svoje glavnosti jim ni dopuščala, da si bi bili pisane obleke ali jedila zbirali; 10letna deklica ni hotla neke jedi vživati, mati pa ukaže, ji 14 dni ravno tisto jed dajati, in terma je bila premagana. Sovraštvo do laži je vedno v njih budila, rekoč: „Če mi vso hišo narobe obrnete, bom vam prizanašala, če pa se mi z lažmi izgovarjate, vam ne bom prizanesla.“ Če se je kateri otrok pregrešil, tisti dan ni smel z drugimi za mizo jesti. Po veselicah jim ni dopuščala hoditi. Sad tega je bil, da so vse tri hčeri stopile v karmelitarški samostan, sinovi pa so bili zvesti udje katoliške cerkve in države. Ravno tako je gospa Barbara čula nad svojimi posli; če kdo izmed njih ni maral za njene nauke in svarjenja, je mógel kmalo od hiše. Na Francoskem je vstanovila karmelitarški red, in po smerti svojega moža je sama stopila v ta red in dobila ime Marija Jezusovega spočetja. Nune so jo hotle izvoliti za svojo prednico, ona pa je želela biti naj manjši sestra. Marija je 18. aprila

1618 v 53. letu svoje starosti zaspala v Gospodu. Na mertvaškem odru je bila viditi lepa in mlada kakor devica pri 25 letih.

Zveličana Marija je lep zgled mladim ženam, kako naj se do svojih taš obnašajo; soprugam, kako naj čudne in sitne može prenašajo; materam, kako naj otroke izre-jajo; gospodarjem in gospodinjam, kako naj nad posli čujejo. —

Sv. Pavel šk. sprič.; sv. Likarijon sprič.; sv. Robert opat spoz.

8. Ponedeljek. Sv. Medard, škof v Nojonu, rojen okoli leta 465 v Salenci pol ure od Nojona na Francoskem. Bil je sin prav premožnih staršev, deček kaj dobrega serca do ubozih. Iz šole gredé podeli ubo-zemu slepcu svoj plašč. Na vprašanje staršev, zakaj je to storil, odgovori: Ubožec, tudi ud Jezusa Kristusa, se mi je smilil, sem mu ga pa dal. Tudi še druge lepe reči se berejo v njegovom življenji.

Starši dajo pobožnega in zmóznega Medarda škofu v Vermandu v poduk. Odrašen je bil mašnik posvečen. Bog je svetega mašnika z mnogimi čudeži poveličeval. Po škofovi smerti v Vermandu zvolijo njega za škofa in sveti Remigij ga posveti. Vandali in Huni so bili Vermand razdjali, in škof se preseli v mesto Nojon. Po smerti sv. Elefterija, škofa v Turnaju, oskerbljuje tudi to škofijo. En del te škofije pa še tiči v malikovanji in pregrehah; sv. škof jih s smertno nevarnostjo podučuje, z apostolsko besedo in čudeži spreoberne, njih tem-peljne podira, nove cerkve zida in mašnike posvečuje. Po dokončanem delu se verne v Nojon, pa kmalo začne bolehati, in v Gospodu zaspí okoli l. 545. Njegovo sv. truplo je bilo slovesno preneseno v mesto „Soason“. Škofje in prelati ga spremljajo, kralj Klotar sam neko-liko pomaga ga nositi. Že na potu se je mnogo čudežev zgodilo.

Vodilo sv. Medarda: „Tudi ubogi je ud Jezusa Kristusa“, toraj ga nikar ne zaničuj; morebiti ima boljši in Kristusu bolj podobno dušo, kakor ti. —

Sv. Gildard šk., brat sv. Medarda, ki sta bila oba ravno tisti dan rojena, tisti dan škofa posvečena, in sta ravno tisti dan umerla.

9. Torek. Sveta Primož in Felicijan, brata, sta bila pod cesarjema Dioklecijanom in Maksimijanom zavoljo keršanske vere zatožena in v ječo veržena, iz ktere pa ju je angelj rešil. Kmalo pa sta zopet vjeta in pred sodnika peljana, pred katerim sveto vero z vso serčnostjo zagovarjata. Sodnik ju loči, ter ukaže Pri-moža v ječo peljati, Felicijana pa, ki ga z besedo pre-veriti ne more, na steber privezati, kjer ga pusté tri dni viseti brez jedi in pijače. Med tem pošlje sodnik po Primoža, in ga takole nagovori: „Glej, koliko pamet-

nejši je tvoj brat, ker je cesarjevemu povelju pokoren, v veliki časti je, in tudi ti boš te časti in milosti deležen, če po njegovem zgledu ravnaš". Primož mu odgovori: „Kaj se je z mojim bratom zgodilo, mi je angelj povedal. Bog daj, da bi bil v mučenju tako z njim sklenjen, kakor sem s svojo voljo z njim združen.“ Sodnik mu ukaže vpričo Felicijana raztopljenega svinjca v usta vlititi. Kmalu po tem ukaže oba v kazališe peljati, in dva leva nad njiju spustiti; leva pa se njima prilizujeta. Ob tem čudu se izmed 12.000 ljudi 500 mōž s svojimi deržinami vred k sveti veri spreoberne. Poslednjič sodnik ukaže, ju ob glavo dlati.

Vodilo. „Bog ne zapusti svojih vojšakov, kateri se za njegovo sveto reč vojskujejo.“ Kdor se vojskuje za kako sveto reč s čistim namenom — Bogu v čast in ljudem v blagor — pa poln zaupanja na Božjo pomoč, bo gotovo dosegel zmago; zakaj Bog svojih ne zapusti. Kdor pa se v vojski — če tudi za kako sveto reč — ozira le bolj nase, na svojo čast, na svoj dobiček, in v zaupanju na Boga omahuje, ne bo dosegel zmage, ker ni njegov vojskovavec. —

Sv. Pelagija dev. sprič; sv. Maksimijan šk. spoz.; sv. Rihard škof spoz.; sv. Kolumb mašnik spoz.

10. Sreda. Sv. Margarita, kraljica v Škociji, je bila kraljeve rodovine, z mladega se je učila Boga spoznavati in ljubiti, ter mu noč in dan služiti, nečimernost tega sveta pa zaničevati. V svojem 24. letu se je poročila s škotskim kraljem Makolmom l. 1070. Na tistem kraju, kjer je bila poročena, je dala presveti Trojici na čast cerkev zidati iz tega namena, da bi možu, sebi in otrokom blagor Božji naklonila. Pri vsih mnogih posvetnih opravilih je bila vendar vedno z Bogom sklenjena. V cerkvi je bila v Boga vsa zamaknjena, njeno telo je bilo na zemlji, njen duh pa v nebesih. Spovednik njen in popisavec njenega življenja piše: „Kralj se je od nje učil dolgo v noč čuti v molitvi, bil je čudež Božjega usmiljenja viditi tega posvetnega vladarja, s koliko gorečnostjo in skesanim srcem je molil“. Ker je iz njenega življenja spoznal, da je s Kristusom sklenjena, se je skerbno varoval jo žaliti. V vseh rečeh se je po njenem svetu ravnal. Otroke je v strahu Božjem izrejevala, učeniku ukazala, naj jim termo tudi s šibo iz glave izbija. Postila se je tudi 40 dni pred božičem. Do ubogih je bila usmiljenega serca, denar in obleko jim je delila. Vsak dan je imela 300 revežev pri mizi; tudi sama s kraljem vred jim je stregla. Bog ji je podelil dar čudežev in prerokovanja. Hudo bolezen je terpela pol leta. Tisti dan, ko je umerla, je zlezla še s postelje, in je v kapelici prejela sv. zakramente. Po dokončani pobožnosti jo obidejo smertne težave, s križem v rokah izdihne svojo blago dušo 16. listop. 1093 v 47. l. svojega življenja.

Vodilo sv. Margarite: „Bolezen očišuje človeka grešnih madežev“; se vé da, če jo res v voljo Božjo vdan voljno prenaša, ker njegovo serce od pozemeljskega odteguje, in ga k Bogu in k nebesom obrača. —

Ss. Bazilid, Tripod, Mandal in 20 sprič.: sv. Timotej šk. sprič.; sv. Asterij šk. spoz.; sv. Cenzurij šk. spoz.

11. Četertek. Sv. Barnaba, apostelj, rojen na velikem otoku Cipru, z imenom Jožef, se je bil v Jeruzalemu pridružil apostelnom, katerim je bil prinesel ceno za svojo prodano njivo (Dj. ap. 4, 36). Aposteljni so Barnaba poslali v Antiohijo. Prišel je tje in se je veselil, ker je vidil veliko množico spreobrnjenih nevérnikov. Vse je opominjal, naj serčni in stanoviti ostanejo v sv. veri. Bil je namreč dober mōž, poln sv. Duha in žive vere. Šel je pa Barnaba v Tars iskat Savla

(Pavla); našel ga je in peljal v Antiohijo; kjer sta ostala celo leto pri občini, in sta učila veliko množico, ter so bili najpred v Antiohiji učenci imenovani kristjani. Barnaba in Pavel neseta milošnjo v Jeruzalem. (Dj. ap. 11, 22–30.) Kadar sta to opravila, se vrneta v Antiohijo, kjer sta bila škofa posvečena. Pavel in Barnaba gresta med nevernike na otok Ciper; tam vražarja Baresu-a s slepoto kaznujeta, in poglavarja tega otoka spreoberneta. Potem se vrneta v Antiohijo v Pisidiji, in tam veliko nevernikov spreoberneta. (Dj. ap. 13. pogl.) Od tod gresta v Ikonijo; pregnana odideta v Listro, kjer Pavel hromelega ozdravi. Aposteljna prideta v Derbe, in po tem se vrneta v sirsko Antiohijo. (Dj. ap. 14. p.) Od tod gresta v Jeruzalem z aposteljni se posvetvat zavoljo veljavnosti Mojzesove postave. (Dj. ap. 15. p.) Tukaj se ločita; Pavel hodi po svojih apostoljskih potih, Barnaba pa gre na otok Ciper, kjer je pod cesarjem Neronom 11. rož. dosegel mučeniško krono. Cesar Zenon je našel truplo sv. Barnaba in na njegovih persih evangelij sv. Mateja, ki ga je bil Barnaba prepisal s svojo lastno roko.

Glejte, ljubi kristjani! koliko težavnih in dobrih potov, tudi s smertno nevarnostjo, je storil sv. apostelj Barnaba s sv. Pavlom! To vse zato, da sta bližnjemu v zveličanje pomagala. To premišljevanje mora s sramovanjem napolniti njega, kogar že vsaka, količkej težavna pot ostraši kadar je treba hoditi v cerkev svojega zveličanja iskat —

V Ogleju terpljenje svetih bratov Feliksa in Fortunata, njun praznik v se naši škofiji obhaja 18. rož.; sv. Parizij menih spoz.

12. Petek. Presveto Serce Jezusovo. — Sv. Janez s Fakunda, spoz. iz reda sv. Avguština, je bil rojen na Španjskem v mesticu „Šent Fakundo“ 1419. Pobožni starši so si ga z gorečo molitvijo sprosili. Janez še otrok je razodeval svojo prihodnjo pobožnost in gorečnost, ter je na kakem zvišenem kraju drugim otrokom pridigoval, naj Boga ljubijo, in se greha varujejo. Janez doverši perve šole v benediktinskem samostanu. Tako dobrega mladenča sprejme burgenski škof v svoje poslopje, ga mašnika posveti, mu korarijo podeli. Janez se odpove pa vsem svojim službam na škofovem dvoru, se podá na kaplanijo sv. Agate, kjer je vsak dan maševal, in ljudstvu besedo Božjo oznanoval. Kmalu po tem se je podal na imenitne šole v Salamanko, kjer se je 4 leta učil bogoslovskih vednost. Po hudi bolezn in storjeni obljudi je stopil v red sv. Avguština 18. rož. 1463. Njegove posebne čednosti v samostanu so bile: Pokoršina, ponižnost, ljubezen do sovražnikov, ljubezen do miru med razpertim, ktere je miril, gorečnost v spovednici, in apostoljska neprestrašenost na leci. Od té poslednje čednosti le samo en zgled. V Albi je svaril visoke gospode zavoljo njih pregréh. Vojvoda v Albi se zadetega čuti, ga pokliče k sebi, rekoč: „Če si ne denesh berzde na svoje usta, ti jo bo kdo drugi djal.“ Janez odgovori: „Na leci moram resnico govoriti, če tudi življenje zgubim“; se prikloni in gre v samostan. Vojvoda pošlje za njim dva jezdica s sulicami, da naj ga prebodeta; ko blizo njega prideta, se konja spenjata, ter hočeta nazaj, ne pa naprej. Jezdica se prestrašita, ter mu razodeneta vojvodovo povelje, ga odpušanja prosita, se vrneta, povesta to vojvodu, kateri nanaglooma za smert zbolí. Vojvoda spozná šibo Božjo in pošlje po Janeza. Janez gre nevtégoma k vojvodu, kateri ga ves skesan prosi odpušanja in Janez mu sprosi zdravje. Drugikrat namérjajo hudodelniki Janeza s kolmi ubiti, pa jim roke oterpnejo, dokler ga ne prosijo odpušanja. Pri sv. maši se mu je prikazal Kristus in razodel mu je veliko Božjih skrivnost in prihodnjih reči. Skerbel

si je posebno za čisto vest, ker vsak dan pred sv. mašo se je spovedal. Prednik ga zavoljo prepogostne spovedi graja, da je s tem preveč nadležen svojim bratom. Janez pa mu ponižno odgovori: „Jaz se pogostoma spovedujem, ker pogostoma grešim, za smert pa moram zmirom pripravljen biti“. Hudobna ženska mu je poslednjič zavdala, ker je bil spreobrnil človeka, s katerim je imela znanje, da je stočil v njegov samostan. Janez zaspi v Gospodu 11. rožnika 1479. Mnogo čudežev ga je povelečevalo.

Vodilo sv. Janeza: „Jaz se pogostoma spovedujem, ker pogostoma grešim“. Posvetnjaki pa pravijo: „Kaj bi zmirom k spovedi hodil sej nič ne vem“. Taki so slepi na duši, slepec pa res ne vidi svojih madežev. —

Sa. Bazilid, Cirin, Nabor in Nazarij vojaki sprič.; sveta Antonina sprič.; sv. Leon III papež spoz.

13. Sabota. Sv. Anton Padovanski, mašnik iz reda sv. Frančiška, spoz., sin imenitnih staršev, rojen 15. vel. serp. 1195 v Lisabonu na Portugalskem. Njegovo kerstno ime je bilo Ferdinand. Še mladenček je svojo čistost Mariji Devici posvetil. Ferdinand spozná, da je njegova Mariji posvečena čistost med svetom v veliki nevarnosti, torej stopi v svojem 15. letu v samostan redovnih kanonikov. Bil je kmalo zgled samostanske popolnosti, vse sveto pismo in imenitnejše verstice svetih očetov je imel v spominji. Mašnik posvečen hrepeni po ostrejšem življenju in po mučniški kroni, zato prestopi v red sv. Frančiška Asiskega. Viši ga pošljejo po njegovi želji v Afriko, obnebe pa mu ni bilo vgodno, dobi hudo merzlino; zatorej ga viši nazaj pokličejo, vihar pa zanese ladijo v Sicilijo. Anton spozná, da mu Bog ni namenil mučniške krone med poganskimi narodi, temuč da je zlasti Laško kraj njegovega misijonskega dela. Po daljšem pripravljani z gorečo molitvijo in z ojim postom je začel misijonske pridige, ktere so bile velik čudež. Pisal jih je v latinskem jeziku, pa če je tudi v latinskem, ali pa v svojem maternem jeziku govoril, so ga vsi razumeli, če tudi tih dveh jezikov niso znali. Če je na Laškem v laškem jeziku, na Francoskem pa v francoskem pridigoval, ni bil manjši čudež, ker se tih dveh jezikov ni nikoli učil; pa je vendar tako gladko govoril, da je vsak lahko spoznal, da božji Duh govori iz njegovih ust. Čudovito je bilo tudi, da so ga vsi, tudi taki, ki so bili delež od njega, ravno tako lahko slišali, kakor tisti, ki so blizu njega bili, ker je pogostoma imel do 30,000 poslušavcev pod milim nebom. Z gorečo besedo, svetim zgledom in s čudeži, ki jih je Bog po njem delal, je brez števila veliko krivovercev in grešnikov spreobrnil. Po misijonskih potih je prišel še celo v Terst, v Oglej, v Gorico, in na Koroško, kjer je vstanoval samostane svojega reda. Od tod je šel čez Treviso v Padovo, kjer je imel dvakrat postne pridige. Mesto je bilo v ostri pokori. Anton zatara krivoverstvo v Milanu in v Brešji. V Rimu pridiguje in poslušavci vsi so potertega serca. Papež ga imenujejo „Skrinjo sv. pisma“. Anton ima na prošnjo ljudstva v Padovi v drugi postni pridigi l. 1231, če tudi oslabljen. Ob koncu postnega časa zbolí, z živo gorečnostjo prejme ss. zakramente in umerje v Arcei 13. rož. v 36. letu svoje starosti. Njegovo truplo je bilo v Padovo preneseno. Veliko čudežev se je godilo, med njimi tudi ta le: 32 lét po smerti so prenesli njegove svetinje v novo cerkev, ki so mu jo zidali padovanski meščani. Odperli so o tej priliki rakvo, in bilo je truplo stružnjeno, le samo jezik je bil lep in nepoškodovan, kakor se še dandanašnji vidi in časti. *)

*) Vidil sem ga l. 1856 in zopet 16. sušca 1871. Hranjen je v prelepi posodi, in je res še lepo rudeč. Zraven

Vodilo sv. Antona: „Če ti je Bog dober spominj podelil, le dobre reči ohrani v njem“. — „Bog mora pridigarju serce ogrevati in serca poslušavcev, da pridige kaj koristijo“. — „Ne človek, ampak Bog dela velike reči po človeku, toraj gre le njemu vsa čast.“ —

Sv. Felikula dev. spr.; sv. Akvilina dev. spr.; sv. Peregrin šk. spr.; sv. Trifilij šk. spoz.

Koliko bodo opravili preganjanci naše sv. Cerkve?

Sv. Ambrož pravi, da prvi čoln sv. Petra je bil na Galilejskem morji zato prišel v toliko nevarnost, ker je bil v čolnu izdajavec, ki je pozneje za 30 srebrenikov prodal Zveličarja. Tako je v naših časih; čez čoln marsiktere katoliške dežele se vzdignejo viharji, ker so judeži v čolnu med dobrimi verniki. Pomagal je pa ravno vihar na Galilejskem morji, da se je razodela Božja čast in vsegamogočnost. Tako tudi judeži današnjih časov poslednjič nehoté morajo služiti Božjim namenom in k povišanju njegove sv. Cerkve.

Tudi Pij IX so nedavno rekli nekemu škofu, kako vse kaže, da bode velik vihar zagernil sv. Cerkev in narode, da pa to stisko, ktere vir je hudobija ljudi in naši grehi, bode Bog izpeljal v prid sv. Cerkve. Tako je „Unità“ 31. prosenca pojasnovala „tri neradovoljne aposteljne, kterih se je Božje usmiljenje poslužilo za spreobrnjenje Angleškega. Ti trije aposteljni — kteri so? 1. Francoski punt ob koncu unega stoletja; 2. Lord John Russel l. 1850; 3. knez Bizmark v naših dnevih. Čudno, kaj ne? Pa je vender res. Poglejmo v zgodovino.

P. Theiner je iz nenatisnjenih vatikanskih spisov od 1700 do 1800 našel tri liste Pija VI. Eden je pisan kraljeviču velikobritanskemu iz Rima 2. kim. 1793. V njem prosi papež kraljeviča, naj zahvali svojega kraljevega očeta za brambo, ki jo skazuje iz Francije pregananim duhovnom. V drugem 7. kim. 1793 Pij VI ponavlja zahvalo in priporočuje kralju francoske duhovne varstvo. V tretjem pismu od ravno tistega dne do Edm. Burke-ta se veseli sv. Oče njegovih prelepih spisov v brambo pravice in varstva podeljenega francoskim duhovnom in angleškim katoličanom. Te pisma iz vatikanskih pismohramov so l. 1857 prišli na svetlo.

Take dobre dela je Bog poplačal Angliji, pravi „Unità“. Poplačal jih je v politiki, ker je Angliji dodelil veliko moč v Evropi, ktero pa je Palmerston slabo rabil; po verski strani pa ji je poplačal, ker je zmnožil povračanja Angležev v katoliško Cerkev. L. 1765 na Angleškem, Skoškem in v Galeškem ni bilo ostalo več kot šestdeset tisuč katoličanov od vsih katoliških očetov. Kmali po omenjenjem človekoljubnem djanji, l. 1821, jih je bilo že 500,000, l. 1842 že poltretji milijon, in l. 1845 pa tri milijone in 380,000. Od 1837 do 1842 jih je počez po 600 na leto prestopalo v katoliško Cerkev. To pa se godi še neprenehoma, in pa zlasti naj bolj učeni, umni in pošteni se povračajo v naročje svoje Matere.

John Russel je l. 1850 zopet hotel razmrežiti preganjanje katoliške Cerkve po Angleškem; to pa ni začel drugega služilo, razun da so se spreobračanja le še pomnožile. Preslavni vestminsterski vikar škof Manning se je 6. mal. travna 1851 odpovedal krivoverstvu, začel navdušeno oznanovati resnico, in z njim vred se je na

je viditi tudi rokopis sv. Antona in veliko svetinj od vsih aposteljnov in družih svetnikov.

jezera in jezera naj boljših Angličanov povernilo k studencu žive vode.

Omenjeni list poslednjič upa, da v ravno tem pomenu kakor drugi preganjavci bo tudi Bizmark celo za anglikane nehoteč apostelj k obilnemu spreobračanju, — apostelj bode Angliji v tem pomenu, kakor so bili Robespierri, Marati, Dantoni in drugi.

In vi, ki ne morete peresa v roko vzeti, da bi nekoliko svojega grenkega žolca ne bersnili v Cerkev vsih Slovencev, mislite mar vi s svojo potuhnjeno in lažljivo politiko to doseči, kar velikani preganjavstva niso premogli? Dosegli bodete in ste že — eno, to namreč, da se merzite vernim Slovencem, ki vas vsak dan bolj sposnavajo, kakošni „domoljubi“ ste vi, ki kradete narodu naj večji svetinjo, ki v tem vidite njegovo „oliko“, ako bi ga mogli v nejevero pogrezniti, ga časno brezvérnega in nezadovoljnega, večno nesrečnega storiti!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Konec.) Zdaj še nekoliko o častljivih obredih sv. Cerkve. Kristus je Cerkvi vero zapustil vso in celo. Veliko reči je gotovo učil aposteljne, kar v evangelijskih ni popisano. Obljubil jim je, da sv. Duh jih bo vsega opomnil, kar jim je povedal, tudi kako naj njegovo Cerkev vravnajo, razširjajo itd. Sveti Duh Cerkve dela nezmotljivo, jo vlada, vodi, razširja. Nauki in vsa lepota in častljivost sv. Cerkve je bila o Jezusovem vnebohodu še kakor v berstu, ki se je imel skoz stoletja razcvitati v naj lepši cvetlico pod nevidnim vodstvom Jezusa Kristusa in pod vidno vlado Jezusovega namestnika rimskega papeža. K tej lepoti Gospodove neveste pripomorejo verake resnice, ki se iz bersta razcvetajo, to je, ktere niso nove, ki jih pa Cerkev v koncilijih in po svojih poglavarjih bolj na tanko določuje, kakor n. pr. neomadežano spočetje Marije D. itd. Posebno pripomorejo tudi k cerkveni lepoti in častljivosti ravno obredi ali ceremonije, prazniki itd., kar krivoverci tako silno psujejo in zasramujejo. Obredi imajo viši pomen, zlasti pri ss. zakramentih. Zunanje znamenja kažejo in pojasnujejo vernikom notranje milosti, ki jih verniki prejemajo in ravno té veliko pripomorejo k njih tolažbi in spodbudovanju. Tisti trenutek, ko spovednik stori čez tebe križ sv. odveze, se čutiš srečnejšega kakor ko bi kdo vse draginje in zemeljske lepote pred tebe razsul in ti jih podaril. Le poskusi, pojdi pred spovednika in spravi se z Bogom, in vidil boš, če je res! O kako vredna malega premagovanja je tolika dobrota! Tisti trenutek, ko mašnik ženina in nevesto po storjeni nasprotni obljudi v zakon zedini po sv. zakramentu ter vidnem znamenju, se čutiš že ko nerazvezljiva zakonska. Ali kaj je častljivšega in ginljivšega, kakor kadar se mašnik z Najsvetejšim oberne k vernikom in jim podeli sveti blagoslov? Obredi, zunanje šege pri Božji službi so čisto in popolnoma primerni človekovi natori, Cerkev je z njimi imela ozir na njegove znatranje in zunanje bistvo. Le kak merzel in napihnjen krivoverec ali pa nevedni in odpadni katoličan je zmožen zabavljati in lagati, da zunanje šege pomen motijo in begajo; ne motijo in begajo, ampak pojasnujejo in razlagajo ga ter serca k pobožnosti ogrevajo. Če so ceremonije tako nepotrebne, čemu jih pa imajo po kraljevih dvorih, po vsih družinah več ali manj, čemu hodiš tudi ti svojim kruhodajcem srečo vošit, s podplati pred njimi dersat in herbet krivit, službe jih prosit, za njo hvalit; raji doma ostani, — čemu té in take ceremonije in zunanosti?

Ravno te dni nam je poslal dober prijatelj snopič čisto novih govorov mil. škofa dr. Val. Vierja o

raznih prilikah, in med njimi je tudi prelepa razlaga ceremonij o kerševanju zvonov. Skor ne dvomimo, da to pojasnjenje bi bilo všeč tudi celo našemu „postrežniku“, toda le kaj malega zamoremo tu povzeti; ako ima še kaj dobre volje, naj si naroči: „Ansprachen und Predigten von Dr. Val. Wiery, Fürstbischof von Gurk“, v Celovcu „Hermagorasdruckerei“ 1874. To branje mu utegne marsiktere temote razsvetliti. „Mnogopomenljive šege blagoslovljevanja pri zvonovih“, pravijo mil. gospod, „so tako podobne kerševanju malih, da se tudi kerst zvonov imenujejo. Po dolgih molitvah psalmov se zvon od znotraj in od zunaj umije s posebno za to blagoslovljeno vodo, v spomin: ako naj že srovi bron taki kerst prejme, da je pripraven za cerkveno službo, mora po Božji podobi vsvarjeni človek z vse imenitnišim kerstom umiti se in očistiti, da stopi v Cerkev Božjo in v nji služi. Zvon se blagoslovi na imé in v čiščenje kacega svetnika. S tem sicer ne vstane kaka družba med neživo stvarjo in svetnikom Božjim, kakor po kerstu in birmi med keršencem in birmancem z njih nebeškimi varhi, patroni. Ako pa že neživa kovina k čiščenju svetnikov kliče, mora še toliko bolj z milostjo Božjo obdarovana duša vse okrog sebe z besedo in zgledom klicati k hvali Božji in njegovih svetnikov. Zvonovi se mazilijo, v prvo s sv. oljem za umirajoče, potem s sv. krizmo. Kaj pa to pomeni? ... Kar se nad zvonom godi, godi se zaradi živih ... Prvo maziljenje pomeni brambo zoper smert, ktera je prišla po izvirnem grehu, ki jo je pa Zveličar premagal. Sedmere druge maziljenja pomenijo brambo zoper sedmere osebne smertne in poglavitne grehe, brambo ne za neživi zvon, ampak za tistega, v katerega službo je zvon vlit; ter kakor klic zvonov človeka spremlja po vsih potih njegovega življenja, tako naj nabaja brambo zoper sovražnika, ki kakor rujoveč lev okrog hodi in išče, koga bi požrl. Zvon se potem proti 4 stranem svetá mazila s krizmo, zopet nam v znamenje, kako mora naše notranje biti tako rekoč vsestransko maziljeno in posvečeno in mora enako zvono-
vom na vse strani naznanovati, da smo kristjani, to je, maziljeni Gospodovi. Zvonovi se napolnijo z dimom kadila in mire; kadila, ki pomeni blagodišilo dobrih del, mire, ki zaznamnuje smert in zatajevanje ... Poslednjič se bere še znani evangelij Marijnega vnebovzetja od sester Marte in Marije, v spomin, da v tem ko ima zvon, kakor Marta, polno opraviti s klicanjem v Jezusovo službo, ga pa mi z Marijo poišimo in si pri njem, v Cerkvi, izvolimo naj boljši del, ki nam ne bo uzet.“ — Kako času primerno je pa tudi, kar razlaganje o zvonovih med drugim pravi z naslednjimi besedami:

„Zvonovi nas kličejo k službi Božji ... Pridite, poslušajte njegov evangelij, hvalite ga z angeli nebeškimi in kličite: Svet, svet, svet je naš Gospod in Bog. Pridite k njegovi večerji ... Ali pač razumé vsi ta zvonovski glas? Ah! do naj bolj samotnih krajev že sega tista napačna sramožljivost, da ne rečem, tista nevéra, ki kliče zvonov o poldan več ne sliši, glave ne odkrije, še celo s tim se ponša, da se vneemarno proti temu skazuje. In kako še le je s sv. mašo? Zvonovi naj kličejo in kličejo, le ni časa jih poslušati, tam kjer ni vere. Za smertno daritev Jezusovo na križu, preslavno središče vesoljne zgodovine svetá, za njeno nekervavo obnovenje pri sv. maši, za véliko večerjo ljubezni, ki nam jo je pripravil naš Zveličar, ni več serca tam, kjer se več ne veruje v Odrešenika, v zadolženje in kazen, tam kjer je ljudem denar, vživanje in poželjivost njih odrešenik od njih skerbí. O kako pogubno se že zdaj kažejo nasledki take slepote, ki jo imajo za oliko; kako škodljiva je taka nehvaležnost, ki meni, da to, kar se je godilo skoz 18 stoletij za naše otenje, smé z zasramljivim posmehom povračevati! Ali se ne spolnuje tukaj

Jezusova beseda: „Kraljestvo Božje bo uzeto od tega ljudstva in dano drugemu, ki bo vreden sad storilo.“

— Veliki zvon za Šmarno goro je v ponedeljek zjutraj s podgore odpeljalo 9 parov volov in kaci 200 ljudi je bilo pričujočih, ki so pripomogli, kar je bilo treba, in kjer so mogli, zlasti pri ovinkih so ljudje vlekli. V dveh urah je bil zvon na hribu, ki so ga prav srečno pripeljali. Ko so ga na verhu imeli, so začeli zvoniti v stolpu in vse okrog so bili nastavljeni možnarji, iz katerih so streljali in veselje naznanaovali. Potem so vodiški preč. g. fajmošter v pričo več duhovnov in ljudstva odpeli zahvalno pesem. Potem je bila še ena maša. Ob 4 popoldne je bil zvon že v zvoniku. Ima prav prijeten in čist glas.

Zvon je visok čez 4 čevlje, v okrogu spodej meri čez 4 sežnje. — Na njem je podoba Matere Božje, kakor je na Šmarni gori, in ima naslednje napise:

Regnante:

Orbem cathol.

Pio IX.

Pontifice Maximo;

Dioecesis Labacensem Bartholomaeo Vidmar.

Imperium Aust. Hung.

Francisco Josepho I.

Parochiam Vodicensem Thoma Kajdiž.

Ignatius Hilzer

Cs. et Rg. Aulicus

Campanarum Constructor,

Filiusque illius:

Petrus

V. Neostadii composuerunt

1874.

Marija,

z

visoke Šmarine gore

oziraj se

na vse

otroke

svoje!

Zvon, težek 5248 lb., vtil v

Wiener Neustadt (v Dunajskem novem mestu)

Ignaci Hilzer

leta MDCCCLXXIV.

Razlegaj zvon

Glasno glasove mile,

Da bi Marijo serca vse ljubile!

Perva misel, da se je ta zvon vlil, je bila preč. gosp. stolnega dekana Jož. Zupana. Pripomogli k delu častitelji Matere Božje in cerk. ključarja

Ant. Aljaž in Jož. Ježek.

— Zastran osem in dvajsete kronanske obletnice Pija IX meni več duhovnih pastirjev po deželi, da naj bi se obhajala 21. t. m. z očitnišči službo Božjo in primernimi govori, s slovesnim zvonjenjem in kresovi v predvečer itd. Gotovo se tako častitljiv spomin ne more dosti preslaviti, in kateri časte svojega vesoljnega Očeta, časté sami sebe.

Podgradom 1. rožnika. Za mlade organiste tudi jaz obljubim 50 gl. Moja misel o tem je pa, da bi gospodje župniki tudi že sedaj, kolikor je to le mogoče, lepo se porazumeli z dosedanjimi organisti, kateri so zato in niso nespametni nagajivci v svojo lastno škodo. Vender po moji misli naj bi se jim obljubilo po večjih farah po 8—10 gl. na mesec, po manjših pa 5—6 gl. Zato na

mesec, ker ako bi se jim kje za celo leto morebiti celo naprej plačalo, in bi bil kdo prestavljen, bi gg. župniki potem lahko prišli v zadrego. Preskopi pri tem ne smemo in ne moremo biti, ako se pomisli, da je dobro orglanje umetnija in da dober organist ima dokaj sitnost z učenjem pevkinj, ki so večkrat prepirljive, muhaste in napuhnjene. Naj lepše pa bi bilo, ako bi se po vsih cerkvah vpeljalo splošno petje, kakor so naš nepozabljivi pok. škof Slomšek toliko lepo priporočevali. Mislim, da vsacega še tako merzlega nevéra mora nehoté presuniti, ako sliši kje zapeti po vsi natlačeni cerkvi, kakor iz enega serca: Sveto, sveto, sveto, — litanije M. B. itd.

Naj bi gospodje to nekoliko prevdarili. — Kaj pa, ako bi 28letnico papeževega kronanja obhajali s tem, da bi takrat šli otroci k prvemu sv. obhajilu, kjer se to še ni letos zgodilo; ali kjer so že bili pristopili, bi takrat vender še enkrat pristopili? Tudi tiste bi povabili, kateri so zadnje 2 ali 3 leta šli k sv. obhajilu. To bi bilo prelepo vezilo našemu sv. Očetu. Jaz saj bom skušil takrat peljati lepo, če tudi majhno kerdelce mladih ovčic k naj višjemu Pastirju, da bodo z njim sklenjeni še posebno molili za toliko skušanega, pa tako prečudnega Marijnega papeža Pija IX.

Tudi ta misel ni prenapčna. Kdo drugi bo še kaj boljšega nasvetoval.

Iz Adrijanopeljna nam piše misijonar preč. o. Tom. Brseska: S celim srcem Vam naznanujem hvalo za poslani znesek 61 gl. Bil je za nas velik prilajšek in veliko veselje za pater-ekonoma (gospodarja). Kadar dobimo kake večje zneske, se precej dolгови poplačujejo, zato smo velikrat v zadregi za vsakdanje manjši izdatke. Sv. Očetu je naš misijon močno pri sercu. Po njih priporočilu smo dobili iz Lijona 12,000 frankov, da bi si še tretjo hišo kupili. Bila je hiša revna in zanič; prostor pa je precej velik. Dela se prav pridno; ali 40,000 frankov sem mogel za to že na posodo vzeti. Neskončno dobitljivi Bog bo pomagal, sej je vse v Njegovo čast. To zidanje ima namen, da pričnemo oddelek bogoslovskega učiliša v našem bulgarskem vstavu. (Deo gratias! Prelepa misel! Bog daj blagoslov! Vr.) 23. svečana t. l. sem Propagandi v Rimu naznanil, da to bogoslovsko steblo (Cursus theologiae) se bode cenilo kakor pripomoč k Propagandi (Succursale) in sv. Oče so poterili napravo. Zida se tudi orientalskega obreda kapela in cerkva. (Znano je, da red Kristusovega vstajenja obhaja svoje obrede v slovenskem jeziku, kakoršnih obredov papež nikakor ne sovraži, kakor se je „Narod“ te dni v oziru na Rusine lagal svojim bravcem. Vr.) Vse to bode delalo dosti stroškov, zlasti orientalsko-obredni oltar z mnogimi slikami. Dve od Vas (iz Kranjskega) bode v to služili, sedem družih se mora naročiti. Lepa Marijna podoba služi za „Internat“ (notranjo šolo) — ravno zdaj pa za Šmarnice. Prosim priserčno majhnega priporočila v „Danici“ za našo orientalsko cerkvo. (Reč za bogoslovsko napravo in cerkev je tako lepa in tehtna, da se zadosti sama priporoča. Vr.)

Marija zdravje bolnikov.

(Dalje.)

16. Marija Müller iz Niksdorfa, 18letna deklina, je bila v nogah tako bolna in slaba, da je le po bergljah hodila, in ni bila za nobeno rabo. Konec mesca junija je devetdnevno pobožno opravila k časti usmiljene Matere Božje; morala je pa pred dokončanjem pobožnosti zaradi prihoda pruske vojne domú verniti se. Dobro ji je odleglo, ter je eno bergljo opustila in kmalo je še drugo preč vergla, ker je bila popolno ozdravela.

17. Ob času pruske vojske so romanja v Filipovo malo ponehale. Vendar tudi katoliški vojaki so prihajali k svetišču v Filipovo in neki podčastnik iz Kreuznacha v Koblenškem okraju je priporočil Mariji svoja dva bolna otroka na domu, ter je poslal ženi košček platna, katero je bil djal na mestice prikazni Marijine. Ko je mati otročičem položila ono posvečeno platno, sta oba koj ozdravela. Isto tako je poročil svojemu tovaršu, ki je doma imel hromega otroka. Ko so v kos onega platna nožico bolno zavili, je začel otrok zdrav in vesel okoli letati, v splošno veselje in veliko začudovanje.

18. Amalija Strohbach iz Šonave, žena tkalčeva, je bila po porodu v spomladi l. 1866 hudo zbolela in je tri mesece ležala. Štirje zdravniki so jo zdravili, pa jo kot neozdravljivo popustili. V naj hujši bolezni se dá pregovoriti, da se priporoči Materi Božji v Filipovem. Na posvečeno mesto prikazni reče djati svoje krilo, katero je potem, ko je k časti Marijini devetdnevno opravljala, na svojem životu imela in je tako okrevala, da je 11. dan popolnem zdrava vstala iz postelje ter od onega časa vse navadne dela brez težave opravlja.

Velikokrat se je primerilo tudi, da so mnogi bolniki kar neutegoma ozdraveli, ko so v bolečinah, ali ko je kerč jih lomil, ali jih je hudo vbadalo, devali na bolni ud košček pertenine (platna), ki je bil pred na posvečenem mestu prikazni položen. — Naj kdo ugovarja, kar hoče, ter naj to imenuje prazno vero; verni katoličani pa v tem vidijo milost in dobroto Božjo, ki je stanovitno in ponižno molitev uslišala, in voljo Gospodovo, brez katere ne las ne pade z glave. Take prikazni se ne dajo po natornih zakonih razjasniti, pa tudi ni moč jih tajiti. Tako je naslednja dogodba prav res čudovita.

(Dalje sledi.)

Zaperti kaplan.

Bernkastelski kaplan Stölben v renski Prusiji je bil 16. aprila izpušen iz zavora, kamor so ga bili pruski prostomisljaki (?!?) že v drugič zaperli. Ta gospod, ako bi se govorilo liberalsko, je terdovraten „jezuit“, kakoršne bi prostomisljaki rajši danes kot jutri iz same prostomiselnosti potolkli in pobili. Toda katoliški Bernkastelci niso tako strašno „olikani“, kakor „jezuitoborci“, in iskali so „zapertega“ s častjo sprejeti, ko mu je pruska zlata svoboda zopet pod prosti nebes stopiti „milostno“ dovolila. Kar nagloma so ljudje v duhovsko hišo nosili cvetličje in vence za okinčanje. (Joj, če kakega liberaluha iz fanatiške jeze mertud zadene, ko to slišati!) Vedno čuječemu „očesu postave“ to ni moglo prikrito ostati, pravi „Germ.“. Inkvizicijski talent nekega ovađuha je celo zaaladil, kdaj ima kaplan priti. Zdaj se je potrudil s toliko naglico to reč razširiti med dotične, kolikor zahteva tehtnost in važnost take reči. Poklical je na pomoč celo neke paragrafe, ki naj bi bili strašila pred slovesnim sprejemanjem. Toda revež se je bil opekel. Berhka kočija je bitela poštnemu vozu naproti, je kaplana sprejela že deleč zunaj mesta (pri Lieser-u), in derdrala z njim proti Bernkastelu. Vselej urna mladina je med tem tekla naproti in je kaplana z veselimi „živi-klici“ pozdravila. Bilo je zbrane množice do sile; naglopetni župan Kunze je ljudi že podil narazen in domú, če ne, da jim bo prenočevanje osterbel; bolj počasi pa je svojo „operacijsbasis“ veršila nekoliko nevkretniške okovarjena žandarmerija, pomnožena s policijskim služabnikom, ki je bil ukljub vse navade ta dan oborožen. Na vse zadnje pridejo do voza s kaplanom, ali voz do njih. In zdajci — menda iz

usmiljenja, da bi kdo v mraku pod voz ne prišel, bilo je namreč ob devetih — je bil voz v varstvo sprejet. Golijatovski glas zabobni: Narazen! Če je res, kar se pripoveduje, je bil neki meščan, ker ni hotel narazen, zato zapisan, „protokoliran“. Toliko je zanesljivo, da kaplan je na „teržnem prostoru“ stopil iz voza in šel v duhovsko hišo, nezmerno velika množica pa ga je z „živi-klici“ sprejela. Oborožena moč se je na dvoru ustavila, znotraj na neutralnem prostoru (počasi! če je bil neutralen, prašaj Kolonijsko policijsko predstavo! „Germ.“) se je godilo glavno slovesno sprejetje. Vstop k duhovski hiši in prostorni mostovži so bili lepo okinčani in s pisanimi svetili razvilitjevani. Pisan prezračnik je kazal besede: „Bodi zvest do smerti, in dal ti bom krono“. V stanovanji med duhovni in raznimi odposlanci so „mučenca“ v imenu Bernkastelskih katoličanov z lepimi vošili pozdravile belo oblečene deklice, izročile so mu predrago srebarno bridko-martro, velikan-skih cvetličnih šopov mu darovale. Tudi poslanci so mu naznanili serčne pozdrave in vošila, in pele so se ne-ktare primerne pesmi. Tako poslavljeni „rešenec“ se poštenim katoličanom serčno zahvali in množica se razide. — Drugo jutro je tudi visoka vradnija svoj „pozor“ skazala „jetniku“. Prinesel mu je policaj tirjanje 100 tolarjev za kazen, s katero je bil v tretji obsodbi oglojen. Če so blezo mislili na višem mestu, pravi „Germ.“, da si je kaplan v „državnem novicijatu“ (v ječi) v Trieru toliko zaslužil, tega ne vemo. — Iz tega se vidi, kako se junaški Bizmark kaplanov boji. — Kaj še le bo, ko pred večnega Mašnika pride, ki bo njegov sodnik, ko mu mašnik jetnik tolik strah prizadeva?

Razgled po svetu.

Nemško. Preganjanje Cerkve na Nemškem se tako grozovito razširja, da celo taki listi, kateri so od začetka to počenje hvalisali, začenjajo na glas svariti ter deželi in vladi napovedujejo nesrečo, če se bo boj nadaljeval. Tudi ameriški nemški listi, ki so še ohranili zdravo mnenje in se niso zakleli za zatiranje Cerkve, enako pišejo. Tako svari n. pr. luteranski „Weltbote“ iz Allentown-a in pravi:

„Kdaj in kako se bo še končal ta prepir med cerkvijo in državo, nihče ne previdi. Da bi ta ali una jenjala, je komaj misliti. Ta prepir je strupen tern v mesu nemškega cesarstva, kateri napravlja hudo oteklino in neprenehoma okrog razjeda in gloda. Celó „liberalni“ listi, ki so majove postave z veseljem pozdravljali, so začeli otrsati in pravijo: Cerkvene postave vendar ne-liko predaleč segajo v tem, da čisto duhovne djanja zaznamujejo za hudodelske, in prepričanje, da konečno ne bodo zmagali z njimi, se razširja celo med krogi, ki so enacega mnenja z vlado. Nemčija je mogočna in močna in vsak Nemec, tudi v naši deželi, je ponosen na to: toda bojimo se, da vlade, pruska in badenska na čelu, nameravajo skopati grob, v kterega bo to gospostvo padlo pred ali posléd. To je preganjanje in zatiranje keršanske cerkve in pospeševanje brezvernosti med nemškim narodom. Ljudske šole, v kterih se je préd učilo verstvo, so cerkvi odtegnili; veri zveste duhovne pastirje iz njih služb odstavljajo; nevérnim učiteljem in pastirjem strežejo in jim pomagajo kviško; odreja se rod brez Božjega spoznanja, brez strahu Božjega, okužen po naukih brezboštva in golega posvetništva (materijalizma). In od tacega zaroda, ki nima verstva in ne vere v Boga, pričakuje država spoštovanja do postave in reda, in vladarji vdanosti in zvestobe?

Cerkev si je prizadevala svoje ude, mlade in stare, po naukih božje besede podučevati, v svetih dolžnostih do Boga in do gosposke. Zdaj pa pride omikana neverska država sedanjega časa, podira to staro podporo, ktera jo je do zdaj vzdrževala, in se je vergla tako imenovanemu liberalizmu v naročje, kateri zreja množice za rudečkarško ljudo-vlado (socijalno demokracijo). Za znekristjanjenje ljudstva se bo Nemčija še hudo pokorila. Smešno je slišati, ako država hoče terditi, da vere ne napada, njeno djanje pa ravno nasprotno kaže“.

Komur to niso dosti jasne besede, je gluh nalaš, iz strasti in hudobije in ne bode spreslišal, dokler rudečkarstvo njemu samemu ne začne na debelo kožo treskati.

Škof Paderbornski je pred odpeljanjem v ječo govoril vernim svoje škofije za slovo besede, s katerimi jih spodbuja, naj se varujejo vsacega občevarja s takimi duhovni, ki so odpadli, naj jih ne kličejo ne za učениke v veri, ne k kerstu za svoje otroke, ne na smertno posteljo; tudi ne za pokop. Njih Božje službe naj ne obiskujejo, temuč naj si raji pomagajo brez mašnikov, ako ni pravih mašnikov blizo; na smertni postelji naj obudijo popolno kesanje; kar se pa tiče cerkvenega blagoslovljenja zakonov, naj počakajo ukazov iz Rima.

Ker bi se mogle nekatere duhovnije, ki niso za stanovitno oddane, valed novih verskih postav zapreti, je minister bogočastja dr. Falk sklenil take duhovne v njih službah pustiti in jih kot redno postavljene spoznati.

Strah je tudi včas dober; zdi se Bizmarku blezo, da 1242 duhovnij na enkrat ustaviti, bi prehud šum delalo, pa bilo preslaba čast za prusko nevérsako rogovilstvo. Bizmark utegne še skušati, kaj se pravi s sovražno in brezversko glavo butati v skalo sv. Kristusove Cerkve.

Francosko. Ministerski prekuc une dni, pravi „Unità“, je storil znamenito službo francoski deželi, ker bilo je zboru dopušeno pečati se z dvema najbolj tehtnima postavama, kateri v teku politiških dogodb niste nikoli mogli biti sprejeti. Postava o delu otrok po fabrikah je čakala celih 30 lét. Zdaj se je vender nekoliko storilo, da bi se odvrčala duhovna spačenost in telesna pogubnost, katerih vzrok je prezgodnje in predolgo delo otrok po fabrikah. — Pri vojašini pa, odkar je vojaška dolžnost vsesplošna postala, je bilo še toliko bolj potreba popraviti tiste nesrečne in pogubljive ukaze, ki so bili odpravili vojaške kapelane. Une dni pa se je tudi o tem že leta stara predloga rešila v versko korist 384 zoper 231 glasov. Škof Dupanloup je s pošteno logiko, s stalnimi razlogi in z imenitno govornostjo spodbijal in razkropil lažnjive zoperne vzroke in dovode nasprotnih framasonskih govornikov Guillemauta in Saussier-a, ki sta o neki lažnjivi svobodi čenčala. Celo izmed levičarjev so mnogi v prid npravnega reda v tem oziru glasovali. Sploh hoče nova éra vse človeštvo iz npravnih vojnic spraviti, to pa v resnici ni nič drugega kakor človeško deržinstvo v divjaštvo nazaj in v naj strašnejši prepad derviti. Gorjé človeštvu, ako bodo spačeni časnikarski mladiči njegovi odgojitelji!

Razširjanje katoliške Cerkve. Mil. škof Petitejan, apostolski namestnik na Japonskom, piše francoskemu listu „Les Missions Catholiques“ naslednje:

Katoliških kristjanov, ki so v zvezi z katoliškimi misijonarji, je 13.000 do 14.000 duš. Veči del so to nasledniki v prvih časih k keršanstvu spreobrnjenih Japoncev. Ti kristjani so prišli z nami najpred v do-

tiko 17. sušca 1865. Od takrat pa do 15. vel. serpana 1867 jih je bilo 4—5000 med temi kristjani, ki so bili zares pripravljeni po keršansko živeti. Po noči od 14. do 15. mal. serpana 1867 so bili 60 do 70 kristjanov vergli v ječo zavoljo njih vere, v vinotoku tistega leta so jih bili pa zopet spustili. V mal. serpanu 1868 je bilo zapertih v mestu Ourakami 114 zvestih katoličanov. in 494 v okrajini Higen. Od zadnjih sta umerla 102 v ječi valed muk, lakote in pomanjkanja. Ravno takrat je bilo v okrajini Hirado več katoličanov zapertih in nekaj pomorjenih. Prosinca 1. 1870 so začeli veliko preganjanje japonskih kristjanov: vse katoličane pokrajine Ourakachi je to zadelo — 4.100 je bilo pa vjetih. Od prosinca 1870 do mal. serpana 1873 je bilo 100 keršanskih otrok po ječah rojenih.

Kolikor zdaj vem, ni nobenega japonskega katoličana v ječi. Izpušeni keršanski spoznovavcev japonska vlada tudi ne zadržuje v spolnovanji njih verskih dolžnost. Vkljub tega so v telesnih potrebah v slabem stanu, naj več jih je v zelo revnih okolišinah. Med njih vjetjem jim je vlada prodala hiše in zemljiša; ko jih je pa spustila, jim škode ni povernila ali čisto nič ne, ali pa le malo.

Med zadnjim preganjanjem kristjanov na Japon-skem je bilo vsega skupaj 3.404 katoličanov zapertih, 176 keršanskih otrok po ječah rojenih, 660 jih je po ječah pomerlo, in 1.981 jih je bilo 1. 1873 izpušeni.

Listek za raznotero rôbo in blago.

Aleluja. *)

Veselje sveto se razlega
Po zemlji vsi: aleluja;
Naj vsaki izmed nas prepeva:
Aleluja, aleluja. —

Pred nami Božja mavra mila
Stoji: svet križ, aleluja;
Naj duša bi se ne zgubila.
Aleluja, aleluja. —

Odperti Božji grob veléva
Vstajenje nam: aleluja,
Zdaj smerti moč že odmedleva:
Aleluja, aleluja. —

Raduj nebeška se kraljica,
Gospod je vstal: aleluja;
Le prosi Ti za nas, Devica!
Aleluja, aleluja. —

Radujte angeli nebeški
Se tudi vi: aleluja;
Odrešen je zdaj rod človeški.
Aleluja, aleluja. —

O človek! Jezusa prepevaj,
In Hvali ga: aleluja;
Odperto je nebo za vselej.
Aleluja, aleluja.

S. Gaberc.

*) Moli se še zmiraj v rožnem vencu: „Kteri je častitljivi od smerti vstal“, toraj je tudi velikonočna pesem še na pravem mestu.

Mariji.

(Posl. Radoslav.)

O morska Zvezda mila! Za vselej naj darujem
Glej solzne mi oči, Solzice pred teboj;
Te iše serca sila Da enkrat občudujem
O Mati milosti! Obraz nebeški Tvoj!

Sej tebi smem tožiti, O blaga Mati, milo
Kar v sercu me teži, Poglej, poglej na mé;
Vse želje ti odkriti, Sej večno ti služilo,
Ki duša jih goji. Ljubilo te sercé.

Vse trude, glej veselo
V tvojo čast darim,
Življenje moje celo
Ti v službo posvetim! —

Iz Ljubljane. Poterjenje. Za pogorelce v Šmarčini po „Danici“ nabranih in poslanih 18 gl. 80 kr. sem prejel, ter v svojem in v imenu pogorelcev vsim častitim dobrotnikom za ta lepi dar naznanujem priserčno zahvalo.

V Boštanju 28. maja 1874.

Fr. Waldeker.

— **Za orglavsko šolo** je obljubil neki g. duhoven pastir, ki želi neimenovan ostati, 100 gl., ako se šola ustanovi — in če bo moč, bode tudi še pozneje kaj zanjo storil, ker njeno potrebo živo pozna. Mil. proš g. dr. Ant. Jarc je v ravno ta namen obljubil obligacijo za 100 gl. — Oglasil se je tudi zopet mladenec Fr. M. v Ljubljani, ki bi rad v tako šolo hodil.

Iz Vodice. Vsem častilcem in prijateljem Božje poti na Šmarni gori se veselo naznani, da je bil novi veliki zvon v ponedeljek, 1. junija, nepričakovano hitro in srečno v dobrih dvh urah na Šmarno goro pripeljan.

Butanje v praznike. Dunajska trgovska in obertnijska zbornica meni, da ubogi terpini in „mučenci“ po tabrikah še zmiraj dosti ne delajo, in napravila je prošnjo do obeh zbornic, da naj se odpravijo katoliški prazniki. — Zakaj pa ne tudi judovski in prostomavtarski? Ti ljudje že zdaj pogosto revežem duhovno silo delajo, da morajo praznike skruniti, potlej pa bi jih k temu še postavno in rabotno silili! Oni, ki imajo sami vsak dan praznik po kavanah, igralnicah in senčnih spreho-diših, pa ne privošijo revežu delavcu nekoliko malo dni za oddih, odpočitek pri njegovi deržini, o katerih bi mogli tudi svojim duhovnim potrebam zadostiti. Naj se le tare in ukvarja delavec noč in dan, in naj bogatinu, zlasti judu denar služi, kterege bode le-tá ali brez mere nakopičeval, ali pa brez mere zapravljjal in nove „krahe“ z njim pripravljjal! Oboje je zopet manjšim obertnikom in revežem v končni pogin. „Polomuh“ in „švindler“ pa si že vé pomagati; zaslužena kazen ga tako ne zadene kmali. Zaganjanje v praznike še nikoli ni rodilo dobrega sadu: le prašajte zgodovino.

V Rimu je umerl kardinal Falcinelli, poprečni apostolski poslanec na Dunaji.

Mavtarji, ki išejo sami gospostvo čez ves svet dobiti, po svojih kupljenih listih vedno godejo, kako bi konservativci in klerikalci „pod plajšem vere“ radi čez ves svet gospodarili. Katoličani pa nočejo nič drugega, kakor to, da naj resnica in pravica, pa mir gospoduje po vsih deželah, ne pa brezverstvo, pohujšanje, gospostvo greha sploh in prelivanje kervi, na kar tiše rudečkarji.

Pruske nove cerkvene postave so poterjene. Deržava je tedaj otovorjena z novimi kanonami, s katerimi bo pobijala katoličanstvo. Najberže pa ne bo odveč deleč spoznanje, da bombe bodo zadevale deržavo samo in tiste, ki so postave kovali. —

Amerikansko. Pri misijonu v Filadelfiji mesca apr. in majnika tega leta, ki ga je obhajal znani misijonar Veninger, se je 21 raznih krivovercev vernilo v katoliško Cerkev. —

Škofje v shodu v Baltimoru so nasvetovali papežu, da naj povzdigne več škofij v nadškofije, v Peoniji (Ill.) pa naj ustanovi novo škofijo.

V Makon-u je položen temelj za vstav, ki bo imenovan „Pij IX“ in bo naj veči med katoliškimi vstavi v južnih deržavah.

— **Katoličanje** v zedinjenih deržavah imajo vsega skupaj 62 časnikov. Med temi je 37 angleških, 23 nemških, 1 francoski in 1 poljski. Čuda, če toliko Čehov nima nobenega cerkvenega lista, ako „Wahrheitsfreund“ prav poroča. Amerikanci časnike radi beró in to raztresenim katoličanom veliko pomaga k pobožni omiki in k poživiljanju katoliškega življenja.

Iskrice ignacijanske

za vse dni v letu.

12. *Ako ljubezni in človekoljubnosti ne spremlja resnica, ni ne ljubezen in ne človekoljubnost, ampak goljufija in nečimurnost.* (S. Ign. ap. Brat. I. IV. fol. 384.)

Očiten sovražnik manj škoduje, kakor pa hinavsk prijatelj; unemu se pri nekoliko previdnosti lahko ogneš, pri tem pa ni nobena previdnost zadosti. Kdor se ti z nekako sladko zgovornostjo v naj globokejši prostore serca vmuzne, ti je zmožen ravno tako gotove, kakor velike rane usekati.

Previdna mora biti tovaršija, še bolj pa prijateljstvo. Vóli dolgo, préden ljubiš. Velikrat je pod cvetečo rušo kača skrita. Zaupaj, pa glej, komu?

Nobeden ni večkrat ogoljufan, kakor kdor se na besede zanese. Velikrat z žolcem napolnjeno serce medene besede govori. V zlati kupi se namreč strup podaja, da se toliko bolj poželjivo popije. Tako tičar z vablivo pišalko tico omami.

Noben prijatelj ni tako odkritoserčen kakor Bog. On ima besede življenja in večne resnice. Njemu samemu sebe, in kar je tvoje, varno zročiš.

Duhovske spremembe.

V Terzaški škofiji: Č. g. Ambrož D'Ambrosi dobil je faro Umago; — č. g. Jože Orbanic faro v Laniščah; — č. g. Blaž Dekleva je postal duh. pom. na Veprincu.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Iz Loke 1 gl. s prošnjo sv. blagoslova za srečno zadnjo uro; 2 gl. ravno od tam in ravno tako. — Za 83. god: „Ut sint Deo laudes!“ 8 gl. sr.; Oseba 1 gl. — K. S. 1 ces. cekin: Naj blagoslové mene in mojo družino za zdaj in za srečno zadnjo uro.

Za afrikanski misijon: Neka oseba 1 gl.

Za kranjske usmiljene sestre v Banjaloki: K. S. 2 tol. — G. J. K. v Konjicah 2 gl.

Za Bosno: K. S. 1 tol. — G. J. K. v Konjicah 4 gl.